

CARMINA CROATICA LATINE REDDITA

Terra patria formosa

~ *Lijepa naša domovino*, Antun Mihanović (1796. – 1861.) ~

Terra patria formosa,
tu virtute terra nota,
tu vetusta, gloriosa,
sis in dies felix tota!

Cara nobis sic ut clara,
unica tu nobis cara,
cara ibi ubi plana,
cara ubi es montana.

Flue, Save, aqua rara,
tu, Danuvi, noli stare,
mare nostrum mundo narra
haec Croatam adamare!

Donec agros sol fovebit,
ventus quercus dum movebit,
dum sepulcro suos flebit,
donec vivum cor manebit!

Serva, Deus, patriam

~ *Bože, čuvaj Hrvatsku*, Drago Britvić (1935. – 2005.) ~

Serva, Deus, patriam
Croatiam,
populum orantem te
tuam gratiam!

Supplicantes facias
nunc unanimos:
terram hanc respicias,
benedicas nos!

Si necesse, Domine,
ecce votum suscipe:
vitam meam adime,
sit pro munere!

Omni occasione tu
adsis ei, omnibus,
serva, Deus, patriam,
Croatiam!

Surgas, o Bane
~ *Ustani, Bane* ~

Anno nongentesimo
tertio hoc erat,
malum in Croatia
cum non deerat:
signa Hungarica
ponit Hedervary,
ille vult Croatiam
vi hungarizari.

Surgas, o Bane,
nam Croatia te vocat,
surgas, o bane Jelačić nunc!

Non est Croata,
cui sit data
virtus quam haberet
banus Jelačić,
nunc vero illum
humus atra condit
et sepulcrum eius
gramen contegit.

Zagrabiae
~ *Zagrebu, August Šenoa (1838. – 1881.)* ~

In Grecensi prisco monte,
Vir ut fortis, iuvenis,
Stat superba, firma fronte,
Clara urbs amabilis.
Hospitalis,
Sed non talis
Conserenti proelia.
Quis non dicat ibi:
Laus et gloria tibi,
Mira urbs Zagrabia!

Quot procellas vidit illa
Sorte iniquissima!
Persequens sed et vexilla
Stabat constantissima.
Fregit multa
Bella stulta
Hostium saevitia.
Quis non dicat ibi:
Laus et gloria tibi,
Mira urbs Zagrabia!

Super ea fulsit sidus,
Quo videamus clarius
Nos et fratres, quorum nidus
Est servandus melius.
Haec, Croata,
Habe rata:
Mea gens, ne dormias!
Quis non dicat ibi:
Laus et gloria tibi,
Mira urbs Zagrabia!

Gentem nostram revixisti
Pellens mentis tenebras,
Doce nos ut docuisti,
Tu quae tales celebras.
Excellentes
Paris mentes
Praeditas scientia.
Quis non dicat ibi:
Laus et gloria tibi,
Mira urbs Zagrabia!

Quam es pulchra luce prima!
Domus en cum aedibus,
Tota regio opima,
Savus carus omnibus.
Prae nitore
Nil ex ore,
Spectas mirabilia.
Quis non dicat ibi:
Laus et gloria tibi,
Mira urbs Zagrabia!

Urbs o nostra capitalis,
Clipeus certissimus,
Urbs o nostra immortalis
Sol ut splendidissimus!
Esto fortis,
Expers mortis
Mille annos, milia!
Quis non dicat ibi:
Laus et gloria tibi,
Mira urbs Zagrabia!

Totus mundus noster hic...

~ *Neka cijeli ovaj svijet*, Milan Grgić (1934. – 1997.) ~

Est tamen certus locus
in mundo ubi vivimus nos,
est tamen solis focus,
est somniandi mos.

Totus mundus noster hic
sit sole plenus,
tota terra nostra haec
tandem sit felix,
totus mundus noster sit
campus beatus,
viride, virgineum,
somnus quod est omnium,
pratum floridum.

Iam ignis gliscens fovet,
en sidus novum lucem iam dat,
sunt quos et bonum movet,
spes quorum firma sat.

Totus mundus...

Dixerunt /fragmentum/

~ *Rekoše /odломак/, Vladimir Nazor (1876. – 1949.) ~*

Dixerunt: »Servi semper vos fuistis,
Historia vestra campus ille tristis
In quo nec signum verae crucis exstat:
Fortasse lapis mutus quidam restat;

Ubique herba! Cuncta sunt per prata
Vestrorum patrum ossa dissipata!
Nec somniant in terra quam amarunt:
Ut fimus illi humum stercorarunt
Et abierunt... Memor quis eorum?
Praeterita sunt vestra ineptorum
Sermones, umbra, nox!«
Sic loqui malunt,

Ad id sed viscera mi clamant: Fallunt!
Tametsi non sunt multa monumenta,
Imagines, nec arces, pergamenta,
De illo cuncta scio tempore.
In omnes partes non sunt patrum ossa
Meorum dissipata, sed defossa
Et condita in meo corpore!
Non periit nec spiritus nec frons
Eorum: stercorarunt solum natum,
Agrosque, vias, bonum mihi datum:
– Et mortuorum vivus ego fons!

Poetae

~ *Pjesnici*, Antun Branko Šimić (1898. – 1925.) ~

Poetae sunt miratio in mundo.

Incedunt ei per terram et oculi eorum,
et magni et muti, in dies crescunt.

Applicantes aures
ad silentium, quod illos circumdat et cruciat,
poetae sunt perpetua subtilitas in mundo.

Nocturnum

~ *Notturno*, Antun Gustav Matoš (1873. – 1914.) ~

Tepens nox; latratus ruri; nigrans
Strix vel ulula;
Amor florum – odor potens, flagrans
Agit epulas.

Gryllus parvus maeste vocem mittit,
Ut argentum fit;
Somnum pondus oculorum sitit,

Pax de caelo it.
Atrae turris vox

Sonat: iam est nox.
Mitis lux de altis tacens rorat.
Nunc silentium
Crescit omnium,
Ferriviam spatium iam vorat.

Capra

~ Koza, Mate Balota (1898. – 1963.) ~

Quattuor horas mater nostra ibat,
sescentosque gradus iens fecit illa
ieiuna.

Trans colles et valles in urbem sic venit
et me invenit
et certiorem me fecit
capram interisse.

Domi affixa lecto avia,
et parva soror aegrotat.
Casa sine frumento, farina, sine nummo
et mortua capra.

Iterum sescenti gradus.
Omnis gradus plenus est curis.
Quomodo tot homines sustentare
e mercede unius nati in urbe.

Tres dies cibum non gustavi,
tres noctes caprae mortem deflebam
et febri correptus laborabam
quattuordecim horas in die.

Sed longinquus caesar Austriacus
et magnus imperator Germaniae
nec divinare poterant
quid cogitaret aliquis parvus homo,
qui totam per noctem complorat caprae mortem.

Solum patrium

~ *Moja zemja*, Drago Gervais (1904. – 1957.) ~

Sub Monte aediculae
albae,
parvae, ut guttulae
magnae.

Muruli albi, et tectula rubra,
passerculi ibi
canentes,

parvulae valles, minores agelli,
mulierculae illos
colentes.

Albidae viae, stratae minutae,
et caruli multa
vehentes,
angustus unus, rivulus parvus,
infantuli iuxta
ludentes.

In sole aediculae
fulgunt,
in turri horulae
tundunt.

Multam ad noctem, hibernam albam noctem

~ *Dugo u noć, u zimsku bijelu noć*, Dragutin Tadijanović (1905. – 2007.) ~

Multam ad noctem, hibernam mutam noctem,
Mea mater album linum net.

Figura flexa canaque caesaries eius
Iam pridem eam lacrimis consociarunt.

Lampadis radius de fenestra in aream extensus est
Per nivem quae foris cadit
In tranquillitate, in tranquillitate;
Angeli de caelo, piis manibus,
Nivem sidereum in terram demittunt
Curantes ne deliciam meam suscitent.

Multam ad noctem, hibernam vastam noctem
Mea mater album linum net.

O, mater tristis! dic, quid sit quod niteat
In oculis tuis

Multam ad noctem, hibernam albam noctem?

Agricolae

~ *Težaci*, Drago Ivanišević (1907. – 1981.) ~

Semper cantus gallinarum,
semper canum ululatus,
semper luna est cruenta,
semper plorat viduata.
Semper portio iejuna,
semper dorsi spinae dolor,
semper siccitas in campis,
semper grando legit uvas,
sed et semper ridet proles.

Avus meus

~ *Moj did*, Drago Ivanišević (1907. – 1981.) ~

Avus meus cum stellis coniunctissime vivebat,
cum sole et cum luna,
avus meus cum asino vivebat,
et cum serpente, et cum capra vivebat,
avus meus cum pluvia vivebat,
cum omni vento, cum pruina et cum feris.
Nam avus meus a pueris,
a pueris terrae totus se dedit.
Et cum in solo nudis pedibus in aeternum obmutuit,
avia mea, oculis vulturis,
avia mea nullo modo distinguere poterat
pedes eius inter radices olivae.

ET SIC AVUS MEUS IUXTA DEUM STETIT.

Larus et ego

~ *Galeb i ja*, Tomislav Zuppa (1906. – 1980.) ~

O quam pulchrum, o quam pulchrum
in sabulo recubare,
in litore solum esse,
in pelago te spectare, mi larule!

Te spectare, tecum ire,
esse imprimis non timentem,
illudere omnem ventum,
tempestatem venientem, mi larule!

Venientem in furore,
ut et coquat, spumet mare,
dominari verum tamen,
in excelsis exsultare!

Exsultare quasi nobis
sol fulgeat sine fine,
velut nil in caelo, mari
sit infestum, sed confine, mi larule!

Sed confine, dum tu alis
volas ubicumque optas,
tempestatem sive solem
tu illudis et exoptas!

In litore solus iacens,
sol dum osculatur mundum,
te ausculto exsultantem:
o quam pulchrum, o quam pulchrum, mi larule!

Zlatko Vidulić